به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس: **فارسی ۳**	ساعت شروع: **۹ صبح**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۲/۰۶/۰۲**	مدّت آزمون: **۹۰ دقیقه**
نام و نام خانوادگی:	رشته: کلیّهٔ رشته‌ها	پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحات: **۴ صفحه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیّت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	واژهٔ «سورت» در مصراع «سورت سرمای دی بیدادها می‌کرد.» در کدام معنا به کار نرفته است؟ الف) تندی ب) سرعت ج) شدّت د) حدّت	۰/۲۵
۲	هر یک از واژه‌های مشخّص شده را در عبارت زیر معنا کنید. الف) بگرای چو اژدهای گرزه ب) شیرمرد عرصهٔ ناوردهای هول ج) یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود.	۰/۷۵
۳	در بیت‌های زیر، «غلط‌های املایی» را مشخّص کنید و شکل صحیح آن‌ها را بنویسید. الف) صریر ملک، عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد ب) چنان آمد اسپ و قبای سوار که گفتی ثمن داشت اندر کنار	۰/۵
۴	در کدام عبارت، «غلط املایی» وجود دارد؟ الف) پادشاهی به درویشی گفت: که مرا آن لحظه که تو را به درگاه حق، تجلّی و قرب باشد، یاد کن. ب) یکی از حضّار که کبّادهٔ شعر و ادب می‌کشید، چنان محظوظ گردیده بود که جلو رفته جبههٔ شاعر را بوسید. ج) اشتری و گرگی و روباهی از روی مصاحبت، مسافرت کردند و با ایشان از وجج ذات و توشه، گِرده‌ای بیش نبود. د) دلم می‌خواهد بر بال‌های باد بنشینم و آنچه را که پروردگار جهان پدید آورده، زیر پا گذارم.	۰/۲۵
۵	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) چو او را بدیدند (برخاست/برخواست)غو که آمد ز آتش برون شاه نو ب) توحکیمی، تو عظیمی، تو کریمی، تو رحیمی تو نمایندهٔ فضلی تو سزاوار (ثنایی/سنایی)	۰/۵
۶	درگروه کلمات زیر، «غلط‌های املایی» را بیابید و شکل صحیح آن‌ها را بنویسید. « کازیه و جاکاغذی – بقولات و حبوبات – انضمام و ضمیمه – طَبَق و سینی – طاق و سقف مُهدّب – تطاول و تعدّی – خُرد رفتن و ساییده شدن – قَلَیان و جوشش»	۰/۷۵
۷	در هر یک از ابیات زیر، نوع حذف فعل (قرینهٔ لفظی/ معنایی) را مشخّص کنید. الف) کرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده است و او شرمسار ب) ای جویبار جاری! زین سایه‌برگ مگریز کاین‌گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران	۰/۵
۸	در کدام بیت، هر دو نوع «و» (عطف و ربط) به کار رفته است؟ الف) چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو ب) ز نیرنگ هوا و از فریب آز خاقانی دلت خُلد است خالی ساز از طاووس و شیطانش	۰/۵
۹	در عبارت زیر، نقش دستوری کلمات مشخّص شده را بنویسید. « آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان، آتش بیند.»	۰/۵
۱۰	در جملهٔ زیر، نوعِ«وابستهٔ وابسته» را بنویسید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید. « نگاه‌های مردم آسفالت‌نشین، آن را کهکشان می‌بینند.»	۰/۵

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم

به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس: **فارسی ۳**	ساعت شروع: **۹ صبح**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۲/۰۶/۰۲**	مدّت آزمون: **۹۰ دقیقه**
نام و نام خانوادگی:	رشته: کلیّهٔ رشته‌ها	پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحات: **۴ صفحه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیّت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره

۱۱ درکدام گزینه، جملهٔ مرکّب وجود ندارد؟ — **۰/۵**

الف) تو که یک غاز بیشتر نیاورده‌ای و به همهٔ دوستانت هم وعدهٔ کباب غاز داده‌ای.

ب) گردنش مثل همان غاز مادر مرده‌ای بود که در همان ساعت در دیگ مشغول کباب شدن بود.

ج) انسان حیوانی است گوشت‌خوار ولی این مخلوقات عجیب گویا استخوان‌خور خلق شده‌اند.

د) به قدری عصبانی شده بودم که چشمم جایی را نمی‌دید. از این بهانه‌تراشی‌هایش داشتم شاخ در می‌آوردم.

۱۲ کاربرد معنایی فعلِ «شد» در کدام بیت متفاوت است؟ — **۰/۲۵**

الف) پُر اندیشه شد جان کاووس کی — ز فرزند و سودابهٔ نیک‌پی

ب) بدان گه که شد پیش کاووس باز — فرود آمد از باره، بردش نماز

ج) سراسر همه دشت بریان شدند — بر آن چهرِ خندانش گریان شدند

د) نخستین دمیدن سیه شد ز دود — زبانه برآمد پس از دود، زود

۱۳ دربیت زیر، یک ترکیب «وصفی» و یک ترکیب «اضافی» پیدا کنید. — **۰/۵**

«چشم بگشا به گلستان و ببین — جلوهٔ آبِ صاف در گل و خار»

۱۴ مفهوم نشانهٔ «ان» را در واژه‌های زیر بنویسید. — **۰/۵**

الف) کاویان — ب) بهاران

۱۵ در سرودهٔ زیر نوعِ «نقش تبعی» را مشخّص کنید. — **۰/۲۵**

« بر لب آن چاه/ سایه‌ای را دید/ او شغاد، آن نابرادر بود/ که درون چَه نگه می‌کرد و می‌خندید.»

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۶ آرایهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. — **۱**

الف) هشت جنّت نیز اینجا مرده‌ای است — هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است (حس‌آمیزی/ پاردوکس)

ب) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست — مر زبان را مشتری جز گوش نیست (اسلوب معادله/ تلمیح)

ج) تو قلب فسردهٔ زمینی — از درد ورم نموده یک چند (جناس/ حسن تعلیل)

د) سیاوش سیه را به تندی بتاخت — نشد تنگ‌دل، جنگ آتش بساخت (مجاز/ تشخیص)

۱۷ در سرودهٔ زیر، «مشبّه و مشبّهٌبه» را مشخّص کنید. — **۰/۵**

« بخند؛ زیرا خندهٔ تو برای دستان من، شمشیری است آخته.»

۱۸ آرایه‌های ادبی به کار رفته در ستون «ب» به کدام‌یک از بیت‌های ستون «الف» مربوط می‌شود؟ (در ستون«ب» یک مورد اضافی است.) — **۰/۷۵**

ستون «الف»	ستون «ب»
الف) با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم/ در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو	۱) ایهام
ب) کاوس کیانی که کی اش نام نهادند/ کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند	۲) استعاره
ج) نه در شیراز و نه در شهر گنجه/ نظامی می‌شوم در قصر شیرین	۳) حس‌آمیزی
	۴) جناس تام

۱۹ در سرودهٔ «خوان هشتم»، «رستم» و «شغاد»، هریک «نماد» چه کسانی هستند؟ — **۰/۵**

ادامهٔ سؤالات درصفحهٔ سوم

به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس: **فارسی ۳**	ساعت شروع: **۹ صبح**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۲/۰۶/۰۲**	مدّت آزمون: **۹۰ دقیقه**
نام و نام خانوادگی:	رشته: کلیّهٔ رشته‌ها	پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحات: **۴ صفحه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیّت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۲۰	در عبارت زیر، معنای «کنایی» قسمت مشخّص شده را بنویسید. «امّا خنده‌ات که رها می‌شود و پروازکنان در آسمان مرا می‌جوید، تمام درهای زندگی را به رویم می‌گشاید.»	۰/۲۵
۲۱	داستان «سی مرغ و سیمرغ» از کدام اثر ادبی برگرفته شده است؟	۰/۲۵
۲۲	نام آفرینندگان آثاری که نویسندهٔ آن‌ها نادرست است، بنویسید. «سانتاماریا: سیّد مهدی شجاعی – تمهیدات: شهاب‌الدّین سهروردی – سندبادنامه: ظهیری سمرقندی – فیه ما فیه: جامی – دری به خانهٔ خورشید: سلمان هراتی»	۰/۵
۲۳	به غزل‌هایی که محتوای آن‌ها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است، ..... می‌گویند.	۰/۲۵
۲۴	مصراع اوّل بیت زیر را بنویسید. ..... در دادگاه عشق، رگ گردنت گواه	۰/۵
۲۵	با توجّه به مصراع‌های داده شده، ابیات زیر را کامل کنید. الف) به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی‌روید ..... ب) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی ..... ۱) فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن! ۲) من این زیبا زمین را آزمودم؛ میهن ای میهن! ۳) به هر حالت که بودم با تو بودم؛ میهن ای میهن!	۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۶	بیتِ «سرانجام گفت ایمن از هر دوان/ نگردد مرا دل نه روشن روان» از زبان چه کسی بیان شده است؟	۰/۲۵
۲۷	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. الف) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع / لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست ب) می‌تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را / در رگ جان، هر که را چون زلف، پیچ و تاب هست	۰/۵
۲۸	عبارتِ «شاهین تیزبال افق‌ها بودم. زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.» یادآور کدام «ضرب‌المثل» فارسی است؟	۰/۵
۲۹	مقصود نهایی شاعر، از بیت زیر چیست؟ «آن‌جا در آن برزخ سرد در کوچه‌های غم و درد / غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو»	۰/۵
۳۰	درستی و نادرستی موارد زیر را مشخّص کنید. الف) بیتِ «نی حدیث راه پرخون می‌کند/ قصّه‌های عشق مجنون می‌کند»، به مفهوم «دشواری و پرخون بودن راه عشق» اشاره دارد. **درست/ نادرست** ب) مفهوم عبارتِ «آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطّر شعر و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد پژمرد و صفای اهورایی آن همه زیبایی‌ها، به این علم عددبین مصلحت‌اندیش آلود.» به برتری عقل بر عشق و احساس تأکید دارد. **درست/ نادرست**	۰/۵

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ چهارم

به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس: **فارسی ۳**	ساعت شروع: **۹ صبح**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۲/۰۶/۰۲**	مدّت آزمون: **۹۰ دقیقه**
نام و نام خانوادگی:	رشته: کلیّهٔ رشته‌ها	پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحات: **۴ صفحه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیّت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۳۱	مفهوم عبارتِ« ستارهٔ ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.» را بنویسید.	۰/۵
۳۲	در عبارت زیر، «عشق جاودانی» چگونه توصیف می‌شود؟ « این‌گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می‌بیند و نه توجّهی به گرد و غبار و جراحات پیری دارد.»	۰/۵
۳۳	هر یک از ابیات زیر، یادآور کدام یک از هفت وادی است؟ الف) مال اینجا بایـــــدت انداختـــــن ملک اینجا بایدت در باختـــــن ب) صد هـــــزاران سایهٔ جاویـــــد تو گم شده بینی ز یک خورشید تو	۰/۵
۳۴	بیت زیر، بیانگر کدام « زمینهٔ حماسه» است؟ « چنین است ســـوگند چـــرخ بلند که بر بی‌گنـــاهـــان نیاید گزند»	۰/۲۵
۳۵	ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	
	الف) بنشین به یکی کبود اورند	۰/۲۵
	ب) گفت: « کار شرع، کار درهم و دینار نیست»	۰/۵
	ج) هر نفسی که فرو می‌رود مُمِدّ حیات است.	۰/۵
	د) در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد.	۰/۵
	ه) تمام حُسن کباب غاز به این است که سربه‌مُهر روی میز بیاید.	۰/۵
	و) در این اندیشه مستغرق بودم که دیدم مرا به نام خواندند.	۰/۵
	ز) هر که داند گفت با خورشیـــد راز کی توانـــد مـــاند از یـــک ذرّه باز	۰/۵
	ح) همی‌کند سودابه از خشـــم مـــوی همی‌ریخت آب و همی‌خست روی	۰/۷۵
	پیروز باشید. جمع نمره	۲۰

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش
www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: **فارسی ۳**	رشته: **کلیّهٔ رشته‌ها**	مدّت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۹ صبح**
پایهٔ دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**		تاریخ آزمون: **۱۴۰۲/۰۶/۰۲**	تعداد صفحات: **۲ صفحه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیّت نظام آموزش‌وپرورش http://aee.medu.gov.ir

ردیف	پاسخ‌ها	نمره
	همکاران گرامی، خدا قوّت، لطفاً به پاسخ‌های درست و مشابه نمره اختصاص دهید.	
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	ب) سرعت ۰/۲۵ ص ۱۰۹	۰/۲۵
۲	الف) گرزه: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک ۰/۲۵ ص ۳۵ ب) هول: وحشت‌انگیز و ترسناک ۰/۲۵ ص ۱۱۰ ج) جیب: گریبان، یقه ۰/۲۵ ص ۱۴	۰/۷۵
۳	الف) سریر ۰/۲۵ ص ۳۶ ب) سمن: ۰/۲۵ ص ۱۰۴	۰/۵
۴	ج) ۰/۲۵ ص ۱۲۸	۰/۲۵
۵	الف) برخاست ۰/۲۵ ص ۱۰۴ ب) ثنایی ۰/۲۵ ص ۱۰	۰/۵
۶	طاق و سقف محدّب ۰/۲۵ ص ۱۶۹ - خورد رفتن و ساییده شدن ۰/۲۵ ص ۱۳۳ - غلیان و جوشش ۰/۲۵ ص ۱۴۰	۰/۷۵
۷	الف) لفظی ۰/۲۵ ص ۱۳ ب) معنایی ۰/۲۵ ص ۵۷	۰/۵
۸	الف) ۰/۵ ص ۸۵	۰/۵
۹	مسند ۰/۲۵ مفعول ۰/۲۵ ص ۵۳	۰/۵
۱۰	صفتِ مضاف‌الیه ۰/۲۵ نگاه‌های مردم آسفالت‌نشین ۰/۲۵ ص ۷۳	۰/۵
۱۱	ج) ۰/۵ ص ۱۳۹	۰/۵
۱۲	ب) ۰/۲۵ ص ۱۰۳	۰/۲۵
۱۳	جلوه آب: ترکیب اضافی ۰/۲۵ آب صاف: ترکیب وصفی ۰/۲۵ ص ۱۲۷	۰/۵
۱۴	الف) صفت نسبی ۰/۲۵ ب) زمان، وقت، هنگام، توقیت ۰/۲۵ ص ۱۵۲	۰/۵
۱۵	بدل (آن نابرادر) ۰/۲۵ ص ۱۱۳	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۶	الف)پارادوکس ۰/۲۵ ص ۱۲۳ ب) اسلوب معادله ۰/۲۵ ص ۴۷ ج) حسن تعلیل ۰/۲۵ ص ۳۴ د) مجاز ۰/۲۵ ص۱۰۴	۱
۱۷	مشبه: خنده ۰/۲۵ مشبه‌به: شمشیر ۰/۲۵ ص ۱۵۰	۰/۵
۱۸	الف) ۲ (استعاره) ۰/۲۵ ص ۸۵ ب) ۴ (جناس تام) ۰/۲۵ ص ۶۲ ج) ۱ (ایهام) ۰/۲۵ ص ۹۵	۰/۷۵
۱۹	رستم: آزادگی، اقتدار ملّی و جوانمردی ۰/۲۵ شغاد: فریب، نیرنگ و ناجوانمردی ۰/۲۵ ص ۱۱۵	۰/۵
۲۰	کنایه از امیدوار نمودن و زندگی بخشیدن ۰/۲۵ ص ۱۵۰	۰/۲۵
۲۱	منطق‌الطیر عطار ۰/۲۵ ص ۱۲۵	۰/۲۵
۲۲	تمهیدات: عین القضات همدانی ۰/۲۵ ص ۱۵۳ فیه ما فیه: مولوی ۰/۲۵ ص ۵۱	۰/۵
۲۳	غزل اجتماعی ۰/۲۵ ص۲۹	۰/۲۵

www.karoon-ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: **فارسی ۳**	رشته: **کلیّهٔ رشته‌ها**	مدّت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۹ صبح**
پایهٔ دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**		تاریخ آزمون: **۱۴۰۲/۰۶/۰۲**	تعداد صفحات: **۲ صفحه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیّت نظام آموزش‌وپرورش http://aee.medu.gov.ir

ردیف	پاسخ‌ها	نمره
	ادامهٔ پاسخ‌ها در صفحهٔ دوم	
۲۴	شاهد نیاز نیست که در محضر آورند ۰/۵ ص ۹۷	۰/۵
۲۵	الف) ۲ (من این زیبا زمین را آزمودم؛ میهن ای میهن!) ۰/۲۵ ص ۱۱۷ ب) ۱ (فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن!) ۰/۲۵ ص۱۱۷	۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۶	کیکاووس ۰/۲۵ ص ۱۰۱	۰/۲۵
۲۷	تحمّل سختی‌ها و دشواری‌های راه عشق/ شایستهٔ عشق بودن عاشقان دل‌سوخته/ فقط عاشقان واقعی به حریم حسن معشوق راه می‌یابند. ۰/۵ ص ۵۶	۰/۵
۲۸	از عرش به فرش آمدن (یا هر ضرب‌المثل درست دیگر) ۰/۵ ص ۸۰	۰/۵
۲۹	شکوه و شکایت از اوضاع نابسامان جامعهٔ قبل از انقلاب اسلامی(یا هر پاسخ درست دیگر) ۰/۵ ص ۸۴	۰/۵
۳۰	الف) درست ۰/۲۵ ص ۴۷ ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۷۳	۰/۵
۳۱	ناامیدی‌ام به امیدواری تبدیل شد، از ناامیدی به امیدواری رسیدن ۰/۵ صص ۱۳۴ و ۱۳۶	۰/۵
۳۲	ظاهربین نبودن عاشق(یا هر پاسخ درست دیگر) ۰/۵ ص ۱۵۵	۰/۵
۳۳	الف) طلب (وادی اول) ۰/۲۵ ص ۱۲۲ ب) فقر و فنا (وادی هفت) ۰/۲۵ ص ۱۲۵	۰/۵
۳۴	زمینهٔ ملّی ۰/۲۵ ص ۱۰۰	۰/۲۵
۳۵	الف) بر تخت حکمرانی بنشین. (قدرت را به دست بگیر) ۰/۲۵ ص ۳۵	۰/۲۵
	ب) گفت: کار شرع با رشوه‌خواری سازگار نیست/ کاری که در شرع حرام است با دادن رشوه حلال نمی‌شود. (نکوهش رشوه‌خواری) ۰/۵ ص ۱۹	۰/۵
	ج) هر نفسی که می‌کشیم یاری‌دهندهٔ زندگی است. ۰/۵ ص ۱۲	۰/۵
	د) کسی می‌تواند در راه عشق قدم بگذارد که به تعلّقات ظاهری بی‌توجّه باشد.(ترک تعلّقات دنیوی) ۰/۵ ص ۵۳	۰/۵
	ه) همهٔ خوبیِ کباب غاز در این است که کامل و دست‌نخورده روی میز بیاید. ۰/۵ ص ۱۳۳	۰/۵
	و) در این فکر فرو رفته بودم که دیدم مرا به اسم صدا زدند. ۰/۵ ص۱۵۹	۰/۵
	ز) کسی که می‌تواند به اصل و حقیقت(خداوند) برسد، هرگز از رسیدن به فرعیات عاجز نمی‌شود. ۰/۵ ص ۱۲۱	۰/۵
	ح) سودابه از روی خشم موهایش را می‌کند، پیوسته گریه می‌کرد و صورت خود را زخمی می‌نمود. ۰/۷۵ ص ۱۰۴	۰/۷۵
	پیروز باشید. جمع نمره	۲۰